

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

6. Multóq[ue] minùs Beneficia à Regibus Galliæ in Episcopos collata, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

meminerit filium, ut ejus paci, & tranquillitati per totum mundum prodesse, suum faciat Principatum; magis enim Christianum regitur, atque propagatur Imperium, dum Ecclesiastico statui per omnem terram consultur, quam cum in parte quacunque terrarum pro temporali securitate pugnatur; Principes enim sæculi potestatis adeptæ culmina tenent, ut per eandem potestatem, disciplinam Ecclesiasticam muniant. Caterum intra Ecclesiam potestates necessaria non essent, nisi ut quod non prævalet Sacerdos efficere per doctrinam sermonem, potestas sua imperet per disciplinam terrorem. Sape per Regnum terrenum celeste Regnum proficit, ut qui intra Ecclesiam positi contra fidem, & disciplinam Ecclesia agunt, rigore Principum conterantur. Cognoscant Principes sæculi, debere Deo rationem propter Ecclesiam, quam à Christo tuendam suscipiunt; nam sive augeatur pax, & disciplina Ecclesia per fideles Principes, sive solvatur, ille ab eis rationem exiget, qui eorum potestati Ecclesiam credit. Reges ergo Ecclesiarum Patroni, & Potestatores sunt, at non ideo vindicare libi Regaliam possunt; hæc enim protectioni potius, & tutelæ repugnat; Ecclesias enim suis fructibus, & juribus, quæ in vacantia Beneficia habet, exuere, & Regijs thesauris inferre, non tueri, sed prædari est, nec protegere, sed vastare; quod tamen à Regum pietate, & intentione, si veritatem doceantur, alienissimum est: & ideo tot Canonum Regumque Edictis, & omnium ferè Gallia Juris-Consultorum, Regijque Parlamenti votis Regalia damnata est, aut saltem intra certos terminos cohibita, ut supra ostendimus; quamvis haud ignorarent Protectores, seu Patronos Ecclesiarum Reges esse. Quod si quæras, quo igitur stipendio, aut mercede Reges Gallia Ecclesias tueantur, si expertes Regalia sint?

Respondebo, indignum esse de stipendio, & mercede cum Regibus loqui; hæc enim fervorum præmia, non Principum sunt; an parùm lucris est Deum habere debitorem, & victorias, ac triumphos mercedis loco esse, & fortunam in obsequium accinctam? hoc stipendio Constantini, Theodosij, Clodovæi, alijque Ecclesijs militarunt; quanquam nec ingratas Ecclesias fuisse satis decimæ loquuntur, aliæque Cleri Gallicani ingentes largitiones.

VI. *Opponitur 6.* Qui Ecclesias, aut fundarunt, aut dotarunt, jure præsentandi gaudent; (a) quantò magis Reges hoc ipso jure, totòque Regno gaudebunt, qui Ecclesijs multò majora Beneficia

(a) Ruffæus l. p. præfat. n. 7.

Gallia
Vindicata
G III
230

contulerunt? Præfertim quia Rex etiam illarum Ecclesiarum proventu, in quibus longo usu, & Concilij privilegio, omniumque consensu Regaliâ potitur, in pia opera, augmentumque Ecclesiæ profundit, quos tamen ærarijs suis inferre posset; ergo hæc ipsa Regum moderatio, & liberalitas privilegium Regaliæ meretur; alioquin etiam Princeps liberalitati suæ modum, finemque imponet, quod majori damno Ecclesijs fuerit, quàm si Regaliam totâ Galliâ extendas.

R. Patronis jus præsentandi privilegio Ecclesiæ concessum est: jus verò Regaliæ non solum ab Ecclesia concessum nunquam est, sed semper, graviterque prohibitum, præfertim in ultimo Lugdunensi Concilio, cujus hac in re Decreta, Regaliam extendere prohibentis, omnium Galliæ Regum, Parliamentorum, & Ecclesiæ Gallicanæ reverentiâ, ac quadringentorum annorum lapsu sancita sunt: quæ ergo Philosophia est, à concessis ad inconcessa, à privilegijs ad prohibita argumentari? Et quia Regibus aliqua concessa sunt, velle etiam, ut ijs liceant, quæ vetita, & negata sunt? Præfertim cum jus præsentandi multum à Jure Regaliæ differat, ut supra observatum est. Quod verò additur, Regem proventus ex Regalia quæsitos in pia opera largiri, laudem quidem meretur, estque Regiæ pietatis argumentum, nec tamen purgandæ Regaliæ fatis est; nam *primò* alij etiam Francorum Reges hujusmodi proventus pijs operibus addixere, nec tamen ausi sunt ultra terminos à Concilio præscriptos Regaliam extendere, quod maxime patuit in Diplomate, & Declaratione (a) Ludovici XIII. Patris Ludovici regnantis; cur ergo prohibent Parentis sui, & Avorum exemplis filium inhære? quæ aut damnare oportet, id verò impium sit, aut imitari. *secundò* facienda non sunt mala, ut eveniant bona; non ergo libertas, immunitas, & disciplina Ecclesiæ tot Canonibus sancita, evertenda fuit, ut Neophytis subveniretur: an verò tam inopēs, exhaustique Reges Galliæ sunt, ut Beneficia non habeant, nisi Ecclesiarum spolijs, & damnis quæsitâ? id procul ab eorum potentia, & Majestate; nam & in privatos vindicarent, qui, ut paucos tegerent, centum spoliassent: & planè æquius esset aliqua pietatis opera omitti, præfertim nullis legibus præcepta,

(a) Declaratio Ludov. XIII. de Anno 1641.

cepta, quàm cum peccato exercere majori culpâ, quàm præmio, quod in simili causa Alexander Papa Henricum Angliæ Regem monebat: *Si, inquit, universa, quæ in usus tuos per hujusmodi angarias de bonis Ecclesiasticis convertuntur, in refectorem pauperum, vel alijs operibus pietatis expenderes, obsequium non magis DEO gratum efficeres, quàm si altari quolibet discooperto aliud cooperires: aut si Petrum crucifigeres, ut Paulum à mortis periculo liberares. Recolere siquidem debes, qualiter Rex Saul devicto Amalech prædam contra Divinum præceptum reservare volebat, cum se ad excusationem sui hac ad sacrificandum reservare proponeret, à Domino fuit reprobatus, & alius eo vivo in dignitatem, & potestatem Regiam subrogatus, &c.* (a)

Cum ergo dicitur, proventus Regaliæ in pia opera expendi, prius quærendum est, an Regaliam justo titulo possideant; nam si injusto (ut de Ecclesijs, ad quas recens extensa est, hactenus monstravimus) frustra sibi de pijs operibus blandiuntur, quæ si ex alieno fiant, ne titulum quidem pijs operibus merentur. Et quid dicent de Collationibus Beneficiorum? quo istæ pio opere compensantur? imò Simoniam redolet, si jus tam sacrum, sacræque dignitati annexum, ob aliquas in pios usus largitiones ab Episcopis in Laicos transferatur. Accedit, quòd Regaliâ semel Principi vindicatâ, ejusque arbitrio subditâ, quæ jam in pios usus, paulò post in profanos expenduntur; quis enim pollicetur, omnibus futuris Regibus eandem pietatem, & moderationem fore? nec enim eadem virtutis, & abusus natura est: illa paucorum, & idèò brevis: abusus multorum sunt, & idèò in longum grassantur, & retinentur.

§ VI.

Aliæ Rationes in patrocinium Regaliæ à Gallis productæ.

SUMMARI A.

1. *An Reges Gallie inter sacras Personas reputari debeant, & idèò Regaliæ capaces?*

P 3

2. *Causam*

(a) Alexand. III. ad Henric. Angliæ Regem.

Gallia
Vindicata
G III
230